UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Biblia aurea cum suis histo||riis necnon exemplis || veteris atq[ue] noui || instrumenti

Antonius <de Rampegollis>

Arge[n]toraci, 1509

VD16 A 2968

De Peccato & eius effectibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30649

Visual Library

dulciter ſunt placati. Joſ.22 De hac materia quere in pce děti capitulo de patiětia ꝛc. Pacē perturbāt ꝛ deſtruuut multa. Nam aliqñ pacē perturbat inuidia. Nā frēs Joſeph inuidētes ei nō poterāt ſibi quicq̃ pacifice loq̇. Gen̄. xxxvij. Auaricia ſeu copia tēporaliū rer̄ cā ſunt turbationis ꝛ pacis/ ꝛ fomentum diſcordie ꝛ iurgiorū: vt patet ĩ paſtoribus Loth ꝛ Abrae: Gen̄. xiij. Sil'r habet̄ de iſaac ꝛ paſtorib gerare propter cauſam predictā. Gen̄. xxvi. Ambitio ꝛ ſupbia dominandi pacē pturbāt/ ꝛ guerras et diſcordias ſuſcitāt inter propinquos: vt patet in Dauid ꝛ abſolone. ij. Reg. xv. Ficta etiā pax perturbat ꝛ impedit pacē bonā ꝛ verā. Jdeo Jonathas noluit recipere pacē demetrij: qꝛ ficte pacificari q̄rebat. i. Mach. x. Pacis bonum ex gratia ꝛ dono dei pcedit. Unde bonitas gratioſi plati ꝛ gr̄a/ ꝛ bonitas ſubditorū cauſa exiſtit aliqñ magne pacis: vt patet de Onia ꝛ pp'lo iudeorū. ij. Mach. iij. Propter hāc cām paulus in ſuis ep'lis paci ꝑponit gr̄am di. Gratia vobis ꝛ pax. Dās intelligere ꝙ ſine gr̄a nō pōt eſſe pax. Nā non eſt pax ip̄is dicit dn̄s Eſaye. lvij. De magno dono gr̄e diuine/ pcedit pax: qñ ille q̇ recepit iniuriā vel offenſaꝫ offendēti parcit ex animo: ꝛ pacē eius qui eū offenderat ↄcupiſcit. Sicut Dauid licet ab Abſolone pſecutus/ q̄rebat tñ pacē eius di. Eſt ne pax puero abſolō: ij. Regū. xviij.

¶ De peccato ꝛ ei⁹ effectib.
Cap. lxxxix.

Peccatum nocet homini.
Ab interiori depzauando naturam.
Ab exteriori procurando iacturam.
A ſuperiori exclamādo preſſuram.
Ab īferiori deuaſtādo figurā

Peccatū ex ſua turpitudine nocet hoī ab itrinſeco: qꝛ humanā naturā depuat ꝛ extermnat. Tollit ei hoī audaciā/ ꝛ cauſat erubeſcētiā. Nā pmi parētes q̇ in ſtatu īnocētie nudi/ ñ erubeſcebāt: poſt pctm̄ erubeſcētes/ ſe perizomatib texerūt. Gen̄. iij. Jtem aufert hoī ſenſum ꝛ infatuat eū. Unde Adā qui ante pctm̄ tāta ſciētia pollebat ꝙ reb oībus impoſuit noīa ꝑm ꝓprietates ip̄o

rum. Poſt pctm̄ ſic infatua-
tus ē q̄ a facie dn̄i (cui nuda
⁊ apta ſunt oīa) abſcōdere ſe
credebat. Gen̄.iij. Salomo-
nē etiā ſapiētiſſimū/pctm̄ in-
fatuauit maculās ei⁹ famā.
iij. Reg.xi. Eccl'.xlvij. Item
facit hoīem timidū auferēdo
ſecuritatē. Nā Adā qui ante
pctm̄ pluries audiuit vocē
dn̄i nihil timens/poſt pctm̄
cū vocaret a dn̄o ait: Dn̄e/
audiui auditū tuum ⁊ timui.
Gen̄.iij. Itē tollit quietē in-
trinſecā/hoīez nō ſinēs quie-
ſcere: q2 cor impij quaſi mare
feruēs qd̄ quieſcere nō pōt.
Eſaie.lvij. Sil'r pcuſſit dn̄s
cor Dauid poſtq̄ȝ peccauit/
ppl'm numerādo.ij. Re.xxiiij
Pctm̄ nocet hoī ab extrinſe
co: q2 multotiēs pena corpa-
li puniunt. vt patet in Adā ⁊
eua expulſis d̄ paradiſo cū ma
ledictionib⁹ ⁊ penis ſuis. Pe
na viri fuit ſimplex: q2 dixit
dn̄s ade: In labore ⁊ ſudore
vult⁹ tui veſceris pane tuo.
Pena āt mulierꝫ fuit duplex
dixit em̄ ei: In labore paries
filios: ⁊ ſub viri ptāte eris.
Hui⁹ duplicatōis cā fuit: q2
ipſa virū iduxerat ad peccan
dū. Gen̄.iij. Sodomite etiā
pena ignis ⁊ ſulphurꝫ ſūt pu
niti. Gen̄.xix. Uxor etiā loth
q2 peccauit ꝯtra p̄ceptū dn̄i
ſe vertēdo: in ſtatuā ſalis eſt
ꝯuerſa. Ge.xix. Pharao etiā
ꝑpter pctm̄ cognouit ſe fla-
gellari di. Peccaui in deū ve
rū. Exo.x. Quia filij iſrl' mul
totiēs deū offenderūt peccā-
do/fuerūt ab eo ſepi⁹ flagella
ti. Num. Judi. Joſue. Regū
Judith. ⁊ p totū q̄ſi vetus te
ſtamentū ⁊c. Deſerta ē hierl'z
⁊ oīs vrbis iuda ꝑpter mali
ciā quā fecerūt. vt pꝫ Hier.
xliiij. Pctm̄ nocet hoī a ſu-
periori q2 clamat vindictā. ⁊
ſpecialiter peccatuȝ enorme
quodcūq̄: ſicut illud de quo
dixit dn̄s ad cayn. Uox ſan-
guinis frīs tui clamat ad me
de terra. Gen̄.iiij. Sil'r dixit
dn̄s abrae: Clamor ſodomo
rū ⁊ gomorreoꝝ venit ad me
Gen̄.xviij. Clamor pctōꝝ ve
ſtroꝝ i aures dei ſabaoth in-
troiuit. Jacob.v. Pctm̄ no-
cet hoī ab inferiori rectā ei⁹
figurā ad multa incōmoda ī
curuādo. Et ſpecialiter reci-
diuatio ī pctm̄ q̄ multū debi
litat hoīem: ſicut recidiuatio
in egritudinē debilitat corp⁹
pl⁹ in ipm plura picula indu
cēdo. Un̄ in hui⁹ figura dr̄:
q̄ poſtq̄ȝ ambulauit Jorā in
vias peſſimas ſic debilitat⁹
ē q̄ receſſit ab eo edom ⁊ no-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

luit ei ſoluere tributa. 4. Re. viij. Dicit᷑ etiã ꝙ ꝓpter pctm̄ Hierl'm inſtabilis facta eſt. Treñ. i. Seruus ſalomonis auſus eſt inſurgere ꝯtra eum propter pctã ſua. iij. Reg. xi. hoc facit chri parabola. Cũ ĩmundus ſpũs exierit ab homine ⁊c. Lu. xi. Ob hãc cãm dixit dñs languido curato: Uade amplius noli peccare ne deterius tibi ꝯtingat. Et idẽ dixit mulieri in adulterio deprehenſe. Joan. viij. Et iõ ad nr̄m ꝓpoſitũ poſſemus ꝑ dicta tria capitula ꝯcludere cũ auctoritate ſcti Augu. di. Q, pctm̄ ẽ diſſormitas quã deus deteſtat᷑: iniq̄tas quam demon amplexat᷑: infirmitas qua totus mũdus diſſipat᷑.

¶ De penitentia peccatorũ. Cap. centeſimũ.

Penitentia debet fieri.
Statim ⁊ ſine dilatione.
Cum vera cordis ꝯtritione.
Cum nuda confeſſione.
Cum integra ſatiſfactione.
Cum iuſtificatiõe ⁊ ſctitate.
Cũ receptiõe ⁊ benignitate.

P Enitentia debet fieri celeriter ⁊ nõ differri vſq₃ ad ſenectutẽ vel mortẽ. Nõ em̄ eſt tutũ ire ꝑ deſertũ hui⁹ vite ſine amaritudĩe penitẽtie. In cuius figura q̄diu ꝑmanſit maria ſoror Moyſi extra caſtra nõ ꝓceſſerũt filii iſrl' ꝑ deſertũ. Num. xij. Hoc eſt etiã ꝯſiliũ ſapiẽtis. Ne tardes venire ad dñz / ⁊ ne differas de die ĩ diẽ. Ecci. v. Ut dñs ad penitẽtiam feſtinã induceret hoĩes / dixit exemplũ de quibuſdã / ſuꝑ quos cecidit turris. Et ſubdit: Niſi pniam feceritis oẽs ſiml' ꝑibitis. Lu. xiij. Ad hoc idẽ facit parabola de ſeruis vigilantib⁹ ſcz in pnĩa / ⁊ expectãtib⁹ dñm ſuũ qñ reuertat᷑ a nuptiis. Lu. xij. Quia diẽ ⁊ horã mortis penitus ignoramus. Nam ſcḋm Greg. Nihil certius morte: nihil incertius hora mortis. Querentib⁹ quidã iudeis q̄d facturi eſſent. Rñdit petrus: Penitentiã agite. Act. ij. Dixerũt fideles: ergo de⁹ penitentib⁹ pniam dedit ad vitã in vita exercendam. Act. xi.

Penitẽtia debet eſſe cũ ꝯtritione cordis: cui⁹ ſignũ ſunt lachryme fluentes ab oculis. Ideo audiẽs dñm ppl's iratũ eſſe ꝓpter murmur eorũ: luxit ppl's nimis / ⁊ in mane plus q̄ꝫ deus ꝑceperat facere voluerũt. Num. xiiij. Ad vo-